

E. Vzdálené země ve středověku

1. Mongolsko

Ve **13. – 14. století** existovala rozlehlá **Mongolská říše**. Vytvořil ji panovník Temüďzin, zvaný **Čingischán** (Velký vládce). Sjednotil mongolské kmeny, jejichž bojovníci vynikali jako jezdci a lučištníci, a společně se svými vojevůdci vybudoval **říši**, která z Mongolska ovládla velkou část **Asie od Žlutého k Černému**

Čingischán a Mongolská říše

moři včetně jižní poloviny **Ruska** (vítězná **bitva na řece Kalce 1223**; viz V.C.9.d.) a včetně **Číny**. V Číně Mongolové vládli jako císařská dynastie Jüan, kterou založil Čingischánův vnuk **Kublajchán**, jenž dal vybudovat nové čínské hlavní město, posléze nazvané **Peking** a sloužící jako čínská metropole i dnes. Na Kublajchánově dvoře pobýval italský kupec **Marco Polo** (viz V.C.9.b.).

Mongolská říše Čingischána a jeho nástupců se svou **rozlohou** stala patrně **největším státem světových dějin** (asi 33 milionů km² = trojnásobek Evropy; asi 100 milionů obyvatel různých národností i náboženství). Mongolská vojska podnikla dokonce vpád do Polska (vítězná bitva u Lehnice 1241; viz V.C.11.c.) a do moravské části Českého království.

Mongolská říše se postupně rozdělila na několik menších, ale stále velmi rozlehlých států: kromě znovu osamostatněné **Číny** to byl především mongolský stát posléze zvaný **Zlatá horda**: existovala ve 13. – 15. století a sahala ze Střední Asie do Černomoří. Zanikla po porážce od nového, turkicko-mongolského muslimského vládce této oblasti **Timura**, zvaného též **Tamerlán**, a po **úspěšném odboji Rusů**.

Timur

Timurovská říše existovala ve **14. – 16. století**; Timur byl posledním z řady velkých asijských nájezdnických vůdců počínaje hunským Attilou.

2. Persie a střední Asie

V **7. století Persii dobyli Arabové** a země byla podrobena **islamizaci**. Ovšem v jejím důsledku hodnotná **perská kultura ovlivnila celý islámský svět** (viz V.B.4.c.).

V 9. století se Persie osamostatnila a až do 11. století se na perském trůně vystřídala řada domácích dynastií. V 11. – 12. století byla Persie **součástí turecké říše** dynastie **Seldžuků**, ale ve **12. – 13. století** opět hrála roli významné mocnosti (s názvem **Chórezm**). Ve 13. – 14. století Persie byla **součástí Mongolské říše** a ve 14. – 15. století **součástí Timurovské říše**. Peršané si vždy pod cizí nadvládou udrželi pokračující rozvoj své kultury a jejich vzdělanci se uplatnili i ve strukturách nové moci. Platí to také o timurovské éře: Timur proslul jako velmi krutý a tyranský vládce, ale svou metropolí učinil uzbekistánský **Samarkand** – jedno z kulturně nejbohatších měst světového středověku, se silným perským vlivem.

Timurovská astronomická observatoř v Samarkandu

3. Indie

Středověké dějiny Indie začínají ničivým **vpádem Hunů** (kolem r. 500), jenž ukončil zlatý věk indických dějin a měl za následek **rozpad Indie** na mnoho menších států. Indie ovšem zůstávala **atraktivní zemí** díky svému rozmanitému a vydatnému **přírodnímu bohatství**. **Od 8. století** do Indie pronikal **islám**, který přinesli Arabové. Na indickém území vzniklo či sem zasahovalo několik islámských států, z nichž nejvýznamnějším se stal **Dillíský sultanát (13. – 16. století)**, jehož centrem bylo Dillí (dnešní hlavní město Indie) a jenž zahrnoval téměř celé dnešní území Indie s výjimkou některých jižních i východních oblastí, které zůstaly **hinduistické**.